

Dato: 29.01.20

Deres ref:

Vår ref:
Sak 20/2157

Saksbehandler:
Øyvind Sâtvedt

Arkivkode:

Til kommuner og fylkeskommuner som er medlem i samarbeidsalliansen Osloregionen

Høring: Samarbeidsavtale for Osloregionen interkommunalt politisk råd

1. Innledning

Dette høringsbrevet sendes til kommuner og fylkeskommuner som er medlemmer i samarbeidsalliansen Osloregionen.

Høringsfrist er 15. mars 2020. Høringssvar sendes til oyvind.satvedt@osloregionen.no

Osloregionens organisasjonsform som interkommunalt samarbeid, er pr i dag ikke hjemlet i ny kommunelov. Den nye loven innebærer at Osloregionens samarbeid må formaliseres i henhold til en av kategoriene, (§17-1) interkommunalt politisk råd, kommunalt oppgavefelleskap, vertskommunesamarbeid, interkommunalt selskap, aksjeselskap, samvirkeforetak, en forening eller en annen måte som det er rettslig adgang til.

Styret i Osloregionen behandlet sitt møte den 17. september sak 39/19 *Konsekvenser av ny kommunelov for Osloregionen*, og fattet følgende vedtak:

1. Det igangsettes en prosess med sikte på omdanning av samarbeidsalliansen Osloregionen til interkommunalt politisk råd jfr. Kommunelovens kapittel 18.
2. Sekretariatet utarbeider utkast til samarbeidsavtale for Osloregionen interkommunalt politisk råd.
3. Etter behandling i styret, sendes forslag til samarbeidsavtale ut på høring til Osloregionens medlemskommuner og –fylkeskommuner.
4. Representantskapet for Osloregionen interkommunalt politisk råd trer sammen når medlemmene i løpet av våren 2020 har behandlet forslag til samarbeidsavtale.

Vi ber om innspill til utkast til samarbeidsavtale for Osloregionen interkommunalt politisk råd. Se forslag med kommentarer i punkt 4 under og vedlegg. Endelig forslag til samarbeidsavtale vil sendes til kommunene og fylkeskommunene etter behandling i styret i Osloregionen 26. mars2020.

Endelig forslag til samarbeidsavtale skal behandles av de enkelte kommunestyrene og fylkestingene. Dette må gjøres i perioden 27.mars – 18. mai. Vi ber derfor administrasjonen i kommuner og fylkeskommuner om å legge dette inn i sakskartet for aktuelle beslutningsorgan for denne perioden.

Det legges opp til følgende prosess:

28. januar 2020	Styret i Osloregionen behandler forslag høringsbrev, vedtak om å sende utkast til samarbeidsavtale på høring til medlemmene.
29. januar 2020	Høringsbrev med utkast til samarbeidsavtale for Osloregionen sendes fylkeskommuner og kommuner som er medlemmer i Osloregionen. Kommunene og fylkeskommunene må selv vurdere prosess for behandling av høringssvar.
15. mars 2020	Frist for å sende høringssvar til Osloregionens sekretariat.

26. mars 2020	Styret behandler innkomne høringsforslag og vedtar forslag til samarbeidsavtale.
27. mars 2020	Forslag til samarbeidsavtale sendes kommunene og fylkeskommune som er medlemmer i Osloregionen til formell behandling. <u>I følge kommuneloven, må samarbeidsavtalen vedtas av kommunestyre og fylkesting</u> for at vedkommende kommune/fylkeskommune kan delta i Osloregionen interkommunalt politisk råd.
18. mai 2020	Frist for å sende vedtak i kommunestyre/fylkesting til sekretariatet i Osloregionen.
27. mai 2020	Osloregionen interkommunalt politisk råd etableres, første møte i representantskapet.

2. Osloregionens formål og organisering i dag

Osloregionen er en frivillig samarbeidsallianse, etablert i 2005, bestående av 69 kommuner (inkl Oslo kommune) og 2 fylkeskommuner (Viken og Innlandet fylkeskommuner). Oslo kommune ved Byrådslederens kontor forestår alliansens sekretariatsfunksjoner.

Sammenslutningens formål er å initiere, utvikle og støtte samarbeidstiltak som styrker Osloregionens posisjon som en konkurransedyktig og bærekraftig region i Europa. Samarbeidet i regionen skal særlig rettes inn mot utforming av strategier og igangsetting av samarbeidsprosesser på områder hvor samordning av deltakernes innsats vil være viktig. Alliansen forestår ulike utredningsarbeid, arbeid med å styrke samarbeidet innenfor regionen på ulike områder og er en møteplass/arena for regionens fylkeskommuner og kommuner. Nesten alle beslutninger fattes ved konsensus.

Osloregionen har primært en strategisk rolle. Unntaket er innenfor internasjonal profilering, der organisasjonen gjennomfører kampanjer og andre operative tiltak for å styrke Osloregionens omdømme og internasjonale posisjon. Osloregionen samarbeider på alle områder med andre organisasjoner om felles prosjekter, og bidrar i denne sammenheng også i spleiselag med andre aktører der dette vurderes å gi mest effekt i forhold til Osloregionens mål og handlingsplaner.

Osloregionens øverste organ er Samarbeidsrådet, som møtes en gang pr år. Samarbeidsrådet vedtar alliansen vedtekter, fastlegger strategier for samarbeidet i Osloregionen og fastsetter årlig kontingent.

Osloregionen har et politisk styre. Styret ledes for tiden av byrådslederen i Oslo og består for øvrig av lederne i regionrådene på kommunenivå innenfor Osloregionens geografi, samt fylkesordførere/fylkesvaraordførere som møter på vegne av fylkeskommunene. Styret møtes 4 – 5 ganger i året. Styret er bl.a. ansvarlig for å vedta handlingsplan, budsjett og godkjenne regnskap for Osloregionen. Styret behandler saker om ulike prosjekter som gjennomføres i Osloregionens regi, samt politiske uttalelser og spørsmål som er av felles interesse for Osloregionen. Styret fungerer også som en arena for gjensidig informasjon om aktuelle politiske spørsmål internt i regionen.

Styret har opprettet en egen beslutningsarena for internasjonal profilering, kalt Oslo Brand Partner Arena og har delegert til dette organet å vedta handlingsplan, budsjett og godkjenne regnskap for dette arbeidet. Oslo Brand Partner Arena består av de av Osloregionens medlemmer som har valgt å bidra til Osloregionens internasjonale profileringsarbeid. Osloregionens sekretariat er ansvarlig for gjennomføring av arbeidet.

Styret har også opprettet et interessepolitisk utvalg. Interessepolitisk utvalg utarbeider politiske uttalelser på vegne av Osloregionen, deltar på høringer i Stortinget og har møter med representanter for regjering og Storting på områder som er av interesse for samarbeidsalliansen. Utvalget rapporterer løpende til styret.

Dette er organene med politisk representasjon. Osloregionen har videre en administrativ koordineringsgruppe,

en faggruppe for areal og transport, samt faggruppen Nærings samarbeidet i Osloregionen. Ved behov opprettes ulike ad hoc utvalg.

Osloregionens sekretariat har to fast ansatte samt to midlertidige stillinger. I tillegg er en brand manager innleid til oppfølging av arbeidet innenfor internasjonal profilering. Direktøren er delegert fullmakter fra styret i samsvar med etatsjefullmakten i Oslo kommune.

Osloregionens styre har vedtatt at sekretariat skal være underlagt de regelverk som forøvrig gjelder for Oslo kommunes administrasjon/byrådsavdelingene. Anskaffelser og ansettelse skjer som del av Byrådslederens kontor, og i tråd med byrådsavdelingenes regler og praksis. I denne forbindelse opptrer sekretariatet som del av Oslo kommune som juridisk subjekt.

Se også www.osloregionen.no for mer informasjon.

3. Konsekvenser av omdanning til interkommunalt politisk råd

Ved omdanning til interkommunalt politisk råd, erstattes nåværende vedtekter for Osloregionen av en samarbeidsavtale. Osloregionen interkommunalt politisk råd vil være en realitet når alle medlemmene (avtalepartene) har vedtatt samarbeidsavtalen.

I § 18-4 i kommuneloven fremgår minimumskrav til innholdet i samarbeidsavtalen. Samarbeidsavtalen skal beskrive samarbeidets formelle myndighet (vedtakskompetanse). Det formelle navnet må inneholde «interkommunalt politisk råd». Samarbeidsrådet må endre sitt navn til «Representantskapet». Representantskapet kan med 2/3 flertall gjøre endringer i eventuelt annet innhold i samarbeidsavtalen ut over minimumskravet.

En særskilt problemstilling knytter seg til organiseringen av beslutningsprosessene for arbeidet med internasjonal profilering.

Siden 2016 har det vært en særskilt finansiering av profileringsarbeidet gjennom et frivillig ekstra bidrag fra medlemmene til dette formålet. I 2019 har 29 av alliansens medlemmer ytt et slikt særskilt bidrag. For å sikre at bidragsyterne har hatt styring med disse midlene, har styret i Osloregionen fra og med 2018 delegert fullmakt til en egen beslutningsstruktur der disse medlemmene har deltatt, kalt Oslo Brand Partner Arena. Oslo Brand Partner Arena har vedtatt budsjett og handlingsprogram, samt årsregnskap og årsrapport for dette arbeidet. Det er oppnevnt et eget politisk arbeidsutvalg som har fulgt arbeidet på med profilering gjennom året.

Mye tyder på at det vil være problematisk å opprettholde en egen beslutningsarena med en egen finansiering dersom Osloregionen skal tilpasse seg bestemmelsene i kommuneloven om interkommunalt politisk råd. Det er dessuten faglige argumenter for en organisatorisk og tematisk integrasjon av profileringsarbeidet i Osloregionens ordinære organisering.

På møte i Oslo Brand Partner Arena (OBPA) den 6. desember, sak 6/19 Ny kommunelov – konsekvenser for Osloregionen og OBPA, ble det gjort følgende vedtak:

1. OBPA er positive til eventuell integrasjon av profileringsarbeidet som en del av Osloregionens ordinære virksomhet fra og med 2020.
2. Det legges fram en sak for styret i Osloregionen med evaluering av profileringsarbeidet så langt og forslag til organisering av oppfølging av profileringsarbeidet i Osloregionen, inkludert vurdering av politisk og administrativ forankring av profileringsarbeidet.

4. Forslag til samarbeidsavtale med kommentarer

Vedlagte forslag til samarbeidsavtale er utarbeidet av sekretariatet i Osloregionen. Sekretariatet har drøftet utkast med juridisk ekspertise ved Byrådslederens avdeling/Byrådets kontor samt med Kommuneadvokaten i Oslo kommune. Styret i Osloregionen behandlet den 28.1.2020 sak 5/20 *Samarbeidsavtale for Osloregionen - første gangs behandling*, og fattet følgende vedtak:

1. Utkast til samarbeidsavtale sendes på høring, jfr. vedlagte utkast til samarbeidsavtale og høringsbrev.
2. Frist for høringssvar settes til 15. mars 2020

Samarbeidsavtalen erstatter dagens vedtekter for Osloregionen. I utgangspunktet er det lagt opp til at samarbeidsavtalen i minst mulig grad skal avvike fra dagens vedtekter. På enkelte områder innebærer imidlertid tilpasning til kommunelovens bestemmelser at det må gjøres endringer. Dette er gjort nærmere rede for under.

Generelt

I og med at Osloregionen organiseres i henhold til kommunelovens bestemmelser, blir også de politiske organene i Osloregionen folkevalgte organer, med de krav som følger av dette når det gjelder bl.a. tilgang for publikum og oppmøte for at møtene skal være beslutningsdyktige.

§ 1 Navn, deltakere og rettslig status

Forslag:

Osloregionen stiftes som et interkommunalt politisk råd i henhold til Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 18. Osloregionen interkommunalt politisk råd er en videreføring av samarbeidet mellom kommunene og fylkeskommunene i samarbeidsalliansen Osloregionen, etablert 12. desember 2004. Deltakerne er de av samarbeidsalliansen Osloregionens medlemmer som har vedtatt samarbeidsavtalen på stiftelsestidspunktet, se vedlegg 1. Ytterligere deltakere kan optas i henhold til kommuneloven § 18 – 4.

Osloregionen er ikke eget rettssubjekt. Avtaler som gjelder Osloregionen skal inngås av Oslo kommune på vegne av Osloregionen. Oslo kommune har også arbeidsgiveransvar for sekretariatet jfr. § 7, og arkiv-, regnskaps- og revisjonsansvar jfr. § 8 og 9.

Kontingent baseres på folketall i den enkelte kommune/fylkeskommune og fastsettes gjennom vedtak for det enkelte budsjettår.

Kommentar:

Her er det lagt vekt på at omdanningen av Osloregionen til interkommunalt politisk råd er en videreføring av Osloregionen etablert i 2005. Deltakerne er de av Osloregionens medlemmer som har vedtatt samarbeidsavtalen på stiftelsestidspunktet.

Det formelle navnet vil være «Osloregionen interkommunalt politisk råd». Det legges til grunn at man utad fortsatt kan benytte «Osloregionen», som tidligere.

Det er ikke lagt opp til endringer når det gjelder rettslig status, dvs. at Osloregionen interkommunalt politisk råd ikke vil være et eget rettssubjekt. I de aller fleste tilfeller vil Osloregionen være en del av Oslo kommune som rettssubjekt, f.eks. i forbindelse med anskaffelser, ansettelse og andre avtaleforhold.

Det er ikke foreslått endringer i prinsippene for kontingent.

§ 2 Formål

Forslag:

Osloregionen er et politisk samarbeid som skal bidra til å styrke Osloregionen som en bærekraftig og internasjonalt konkurransedyktig region. Osloregionen skal bidra til en flerkjernet utvikling i regionen, basert på lokale fortrinn.

Kommentar:

Beskrivelsen av formål er i stor grad basert på nåværende visjon for samarbeidet. Mens det i dag heter at: «Sammenslutningens formål er å initiere, utvikle og støtte samarbeidstiltak som styrker Osloregionens posisjon som en konkurransedyktig og bærekraftig region i Europa», heter det i forslaget at: «Osloregionen er et politisk samarbeid som skal bidra til å styrke Osloregionen som en bærekraftig og internasjonalt konkurransedyktig region.» Referansen til «Europa» er med andre ord erstattet med et videre internasjonalt perspektiv.

I tillegg er målsettingen om å bidra til en «flerkjernet utvikling i regionen, basert på lokale fortrinn», nå også inkludert i formålet for organisasjonen.

§ 3 Myndighet og oppgaver

Forslag:

Osloregionen har følgende oppgaver innenfor rammene av samarbeidsavtalens formål:

- a. Drøfte felles saker på tvers av kommune- og fylkesgrensene*
- b. Utarbeide felles rådgivende strategier*
- c. Planlegge og gjennomføre prosjekter i regi av Osloregionen*
- d. Arbeide interessepolitisk, herunder avgi høringsuttalelser, der det er felles regionale interesser.*
- e. Bidra i nasjonale og internasjonale samarbeidsprosjekter og partnerskap der det er felles regionale interesser.*
- f. Gjennomføre aktiviteter med sikte på erfaringsoverføring, læring, og styrking av felles identitet innenfor samarbeidet*

I denne sammenheng har Osloregionen myndighet til å forvalte de tilskuddsordningene som ligger til rådet. Osloregionen har myndighet til å fatte vedtak om interne forhold i rådet. Osloregionen har ikke myndighet til å fatte enkeltvedtak, jfr. kommuneloven § 18 – 1 annet ledd.

Kommentar:

Dette er et viktig punkt i samarbeidsavtalen som følger av bestemmelsene i kommuneloven om interkommunalt politisk råd. Formuleringene er i tråd med gjeldende vedtekter, strategiske føringer for Osloregionen vedtatt i 2016, og praksis i Osloregionen.

I det siste avsnittet er det bl.a. en referanse til forvaltning av tilskuddsordninger. Det er ingen slike tilskuddsordninger i dag. Denne formuleringen er tatt med for å gi rom for at man i fremtiden eventuelt kan forvalte tilskuddsordninger, dersom rådet vedtar dette, uten at alle kommunene og fylkeskommunene som inngår i samarbeidet må vedta en ny samarbeidsavtale.

§ 4 Representantskapet

Forslag:

Representantskapet er øverste organ i Osloregionen.

Representantskapet ledes av rådets leder. Ved leders fravær ledes rådet av nestleder. Dersom verken leder eller nestleder er til stede velges en møteleder av og blant tilstedeværende medlemmer.

Representantskapet fastlegger strategier for arbeidet i rådet, fastsetter årlig kontingent og godkjenner regnskap og årsberetning for rådet.

Hver deltager i Osloregionen deltar i representantskapet med ett medlem med én stemme hver. Beslutninger fattes ved alminnelig flertall.

Medlemmene i representantskapet utøver sin rett til medbestemmelse ved tale-, forslags- og stemmerett representantskapet.

Representantskapet møtes minst én gang hvert kalenderår. Representantskapet kan sammenkalles ekstraordinært når styret har fattet beslutning om dette eller når et forslag om slik innkalling støttes av minst 1/3 av deltakerne i samarbeidet. Representantskapets møter holdes for åpne dører.

Representantskapet velger:

- *Inntil 20 styremedlemmer med varamedlemmer for ett år.*

Blant styremedlemmene velger representantskapet:

- *Leder for rådet og styret for ett år*
- *Nestleder for rådet og styret for ett år*

Dessuten velger representantskapet:

- *Valgkomite med leder og to medlemmer for ett år*

Kommentar:

Representantskapet blir navnet på Osloregionens høyeste organ, og erstatter Samarbeidsrådet i dagens vedtekter.

Det følger at lovverket at representantskapet skal godkjenne årsberetning og regnskap. Denne myndigheten har tidligere ligget til styret. Det er også krav om at representantskapet skal velge styret. I forslaget til samarbeidsavtale er det lagt rammer som sørger for at sammensetningen i praksis kan være den samme som med dagens ordning. I dag velges ikke styret, men er basert på valg av representanter fra de enkelte fylkeskommuner og regionråd/kommunesamarbeid i regionen.

Representantskapet må også velge leder og nestleder. I dag er det styret selv som velger leder og nestleder. For å forestå en god prosess rundt valgene til styret samt leder og nestleder, foreslås det å etablere en valgkomite som velges av representantskapet.

§ 5 Styret

Forslag:

Styret er det utøvende organ for Osloregionen.

Styret har fullmakt til å fatte beslutninger innenfor de arbeidsområder og i tråd med de strategier for rådet som er besluttet av representantskapet.

Styret vedtar årlig budsjett for rådets virksomhet, fatter selv beslutninger når myndighet er tillagt styret og ivaretar ellers løpende Osloregionens interesser mellom møtene i representantskapet.

I styrets møter har kun valgte representanter og møtende vararepresentanter tale-, forslags- og stemmerett.

Beslutninger fattes ved alminnelig flertall. Styret kan bestemme at også andre kan delta og gis talerett i møtene.

Styrets møter holdes for åpne dører.

Styret holder møte når styrelederen beslutter det eller når minst 1/3 av styremedlemmene krever det.

Styret utarbeider innstilling i alle saker som ordinært skal behandles av representantskapet.

Mellom styrets møter har styrets leder fullmakt til å uttale seg på vegne av Osloregionen.

Kommentar:

Med unntak av det som står om §4, er styrets rolle og funksjon en videreføring av dagens praksis. Dette innebærer bl.a. at styret fortsatt vil være ansvarlig for å vedta budsjett og handlingsplan for arbeidet.

§ 6 Organer underlagt styret

Forslag:

Representantskapet kan velge et arbeidsutvalg, bestående av leder og nestleder og inntil tre medlemmer valgt blant styrets medlemmer. Representantskapet beslutter mandat for arbeidsutvalget.

Representantskapet kan beslutte å opprette permanente eller midlertidige utvalg for å løse bestemte oppgaver eller utrede bestemte spørsmål.

Kommentar:

Her er det gitt rom for å etablere et arbeidsutvalg, dersom dette skulle bli ønskelig. Det er ikke noe arbeidsutvalg i dag. Det er også anledning til å etablere andre politiske utvalg. De siste årene har styret valgt å oppnevne et interessepolitisk utvalg. Det er viktig å bemerke at slike utvalg nå må oppnevnes av representantskapet.

§ 7 Sekretariatet

Forslag:

For å ivareta daglig drift, nødvendig administrativ koordinering og sekretariatstjenester for de politiske organene i sammenslutningen opprettes et sekretariat. Sekretariatet er direkte underlagt styret.

Oslo kommune har arbeidsgiveransvar for de ansatte i sekretariatet. Styret utpeker en ansettelseskomité til å bistå ved ansettelse av sekretariatsleder ved sekretariatet.

Kommentar:

Det som står her er en videreføring av dagens praksis.

§ 8 Saksbehandling

Forslag:

Saksbehandlingen i representantskapets og styrets møter skal være orientert mot å finne omforente løsninger, basert på Osloregionens felles og langsiktige interesser.

For saksbehandling i sekretariatet gjelder bl.a. forvaltningslovens bestemmelser om habilitet og om taushetsplikt, samt offentlighetslovens bestemmelser om dokumentoffentlighet.

Kommentar:

Her er det tatt inn en formulering om at saksbehandlingen skal søke å finne omforente løsninger. For øvrig er det vist til annet relevant lovverk når det gjelder saksbehandlingen.

§ 9 Revisjon

Forslag:

Oslo kommunerevisjon foretar revisjon av Osloregionen.

Kommentar:

Dette er en videreføring av dagens praksis.

§ 10 Endring av samarbeidsavtalen

Forslag:

Endringer i samarbeidsavtalen som omfattes av kommunelovens § 18 – 4, fjerde ledd, må besluttes av alle partene som omfattes av samarbeidsavtalen.

Endringer i de delene av samarbeidsavtalen som gjelder andre forhold enn de som er nevnt i fjerde ledd kan foretas av representantskapet. Slike endringer vedtas med minst 2/3 av de avgitte stemmene.

Kommentar:

Det som står her følger av kommunelovens bestemmelser.

§ 11 Uttreden

Forslag:

Uttreden av Osloregionen meldes skriftlig til styret med en frist på minst seks måneder før uttreden. Slik uttreden kan tidligst iverksettes fra førstkomende årsskifte.

Ved uttreden frasier kommunene/fylkeskommunene seg sin eierandel i Osloregionen.

Kommentar:

Første avsnitt er i tråd med gjeldende vedtekter. Andre avsnitt er en følge av kommunelovens bestemmelser om interkommunalt politisk råd.

§ 12 Oppløsning

Forslag:

Oppløsning skjer ved vedtak i representantskapet med 2/3 flertall.

Forslag om oppløsning må varsles minst tre måneder før møte i representantskapet.

Oppløsningen iverksettes fra førstkomende årsskifte.

Ved oppløsning har Oslo kommune ansvar for oppbevaring av Osloregionens arkiver.

Det økonomiske oppgjøret ved oppløsning skjer på bakgrunn av fordelingsnøkkel fastsatt ved siste års kontingentfastsettelse.

Kommentar:

Her foreslås det noen justeringer, bl.a. basert på råd fra Kommuneadvokaten. Formuleringene skal både sikre forutsigbarhet og smidighet i forbindelse med en eventuell oppløsning. Det er også tatt inn en ny formulering om fordelingsnøkkel til bruk for det økonomiske oppgjøret ved oppløsning. Dette er en ny formulering.

5. Høringssvar - spørsmål

Vi ser frem til å motta deres høringssvar. Høringsfrist er 15. mars 2020. Høringssvar sendes til oyvind.satvedt@osloregionen.no.

Eventuelle spørsmål i forbindelse med denne høringen kan rettes til direktør Øyvind Sätvedt, tlf. 92 66 29 86 eller oyvind.satvedt@osloregionen.no.

Med vennlig hilsen

Øyvind Sätvedt
Direktør
Osloregionen

Vedlegg:

Forslag til samarbeidsavtale for Osloregionen
Utdrag fra kommuneloven, Kapittel 18. Interkommunalt politisk råd